

Виходить у Львові
щодня (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
визначають ся лиш на
окреме жадане і за зло-
жовем оплати поштової.

Рекламації
визначають ся лиш від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата
у Львові в агенції
днівників пасаж Гавс-
мана ч. 9 і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

З краевого союму. — З'їзд міністрів. — Болгар-
ско-турецкі відносини.

Вчорашнє засіданє краевого союму розпо-
чало ся о год. 10 мін. 25 від того, що п. Мар-
шалок уділив кільком послам відпусток. З чер-
ги відчитано кільканайцять петицій і відосла-
но їх до відповідних комісій, а відтак на вне-
сене краевого Виділу ухвалено вибрати комі-
сії: Адміністраційну (21 кленів), аграрних ре-
форм (21 членів), бюджетову (25), банкову (15),
дорогову (21), громадську (21), краевого госпо-
дарства (21), гірничу (15), залізничу (15), пе-
тиційну (21), промислову (15), податкову (15),
правничу (15), шкільну (21), сільну (15), сані-
тарну (15), водну (15), дисциплінарну (6), а на
внесене п. Леа ще окрему комісію для рефор-
ми виборчої з 25 членів.

З черги відославо без дискусії до пооди-
ноких комісій 94 справоздань краевого Виділу
і зверифіковано всі незапротестовані вибори.

Дальше приступила палата до дискусії
над наглядними внесеннями в справі елементар-
них нещасть.

До мотивованя уділив п. Маршалок пер-
шому слова гр. З. Тарновському. По его промо-
ві ухвалено наглядність внесення его і тов. То
само стало ся з наглядним внесенем, яке моти-
вував Артур Заремба-Целецький. Відтак мотиву-
вав пос. Бернадзиковський наглядче внесення, яке
в тій справі вніс клуб людовців. Внескодавці
ті вимагають, щоби правительство уділило з
своїх фондів 15 мільонів корон до розпоряди-
мости краєвих властей на безворотні запомо-
ги, безпроцентові позички для хліборобів і т. д.
та щоби краєвий Виділ представив в тій спра-
ві пропозиції до 7 днів; крім того взивають
они сойм уповажити Виділ краєвий до ви-
датку 2 міль. корон на направи комунікаційних
засобів і відводнення доріг, і взивають Виділ
краєвий, щоби він в порозуміню з дирекцією
краєвого банку достарчив щадничим спілкам
одномільоновий кредит на безпроцентові позич-
ки для хліборобів. До тогож взивають внеско-
давці правительство відписати податки і спи-
нити езекуції у властителей ґрунтів, навще-
них елементарними нещастями.

В дебаті над наглядністю сего внесення
крім внескодавця промовляв ще й пос. др.
Бандровский, який підпер виводи свого перед-
бесідника також іменем репрезентантів міст,

бо елементарні нещастя відчувають і мешканці
міст на основі загальної дорожні. По ухваленю
наглядности промовляв в мериторичній дискусії
над своїм внесенем пос. др. Бернадзиковський
і широко малював розміри елементарних не-
щасть, які навістили західну Галичину. Він
замічує м. и., що як 1882 р. повинь навістив
Тироль, який має ледви 429 тисячів гектарів
родючої землі, та обхопила лише половину
сего простору, то правительство послішило і
помочию 18.165.000 К. Коли ж в два роки
пізнійше нещастя навістило цілу Галичину
то правительство дало 2 і пів мільона запомоги
Бесідник означає суму 15 міль. корон, як кон-
че потрібну для поратованя селянства та по-
дає подрібний план ратуноквої акції, вимага-
ючи між ин. приступленя до регуляції кана-
лових рів та будови каналів. До сеї справи
промавляв також пос. Я. Стапінський. Він ба-
жає, аби бюджетова комісія мала в пам'яті,
що цифри, які Намістництво подало, не відпо-
відають фактичній катастрофі. Причиною сего
єсть, що дуже много начальників громад не
хочуть цілковито шкід обчисляти. Дальше
підносить бесідник, що не годить ся тратити
гроша на таку поміч, яка помочию не єсть, на
примір, коли громаді дасть ся 10 — 15 метрич-
них сотнарів жита на посів. Бесідник остері-

27)

РУКФІЛЬДСКА ТАЙНА.

З англійського — Томи Кобба.

(Дальше)

Гольт поствирвав насамперед обі шафки
в стінах, але не вдоволив ся огляненем всіх
предметів, лиш повитягав всі шуфлядки та по-
виймав і облупав дерево, щоби переконатися,
чи нема там якої тайної кривки. Відтак ішов
вдоль стін і облупував мур а вахонець по-
просив, щоби здохмити ковр з підлоги, став на
коліна і зачав придивляти ся докладно дере-
вляній підлозі.

— Гадав би хтось, що ви готові ще знай-
ти там тіло покойної тети — сказав Арнольд
стоячи в дверех і усміхнув ся.

— О скільки я чув, то померша служниця
була дуже вірна для пані Дервентової? —
спитав інспектор, все ще рачкуючи по підлозі.

— Она готова була й жити віддати за те-
ту — вівповів Дервент — бодай тоді, коли я
ще сюди ніколи заходив. В останніх місяцях
не було мене в Англії.

— Мені то казали. — Ви вернули на ко-
рабли „Стірлінг Кестль“.

— О ні! Я приплив на кораблі „Раднор“
до Суземпτονу — „Стірлінг Кестль“ лишив мене
незаконно на Тенеріфі, що для мене було ду-
же ненарушно.

— Як би ви були лишили ся на пер-

вістнім кораблі, то були би доплили до англійско-
го побережя в останніх днях лютого — може
би тоді пан Дервент був ще й нині жив. Впро-
чім то була дуже щаслива гадка хоронити
Анну Турсей в гробі вашої тети — то мабуть
ви піддали ту гадку?

— Ви вгадали, пане Гольт. Я був, бачи-
те, того погляду, що обійде ся без непотрібних
видатків та й мені здавало ся, що було би не
по людски, не примістити старої Анни в нашій
родинній гробниці.

— А хто була тота Анна Турсей? —
зачав Гольт допитувати ся.

— То була людина дуже доброго серця,
але иноді й дуже прикра мабуть внаслідок своєї
хороби. Она родила ся в Англії, але була афри-
канського походження.

— Тоті люди полудневого походження то
мають иноді якісь дивні свої навички — ска-
зав Гольт, розглядаючись по комнаті Анни.

— То правда! Впрочім, коли хочете, па-
не інспектор, вислідити правду, то я би дав
вам деякі вказівки.

— А ви би не хотіли вислідити? — спи-
тав інспектор, дивлячись Арнольдови остро
в очи.

— Розуміє ся, що мов найусильнійше ба-
жає викрити тоту тайну — вівповів Арнольд;
я взагалі належу до тих, котрих все обходить,
котрі всюди мусять свій ніс уткнути, при тім
довідав ся я неодна, що могло би нам вийти
на користь та й охотно поведу вас на добрий
слід; я гадаю, що тут в найближшій домі тре-
ба шукати жєнщини.

— А тамже мешкає якась жєнщина?

— Я присяг би на то.

— Не присягайте наперед, пане Дервенте.

Я говорив об тім з доктором Віретом і довідав
ся, що тота чутка пішла від якоїсь дуже бо-
язкої сдужниці, котра каже, що виділа якусь
людину убрану цілком чорно...

— А до того ще й заслонену.

— То так ій здавало ся. До того ще й
ніч була темна і дівчина втекла, не придивля-
ючись близьше. Впрочім і ваша стріча з паном
Ферфордом противить ся зізнаням Гальшки
Ні, пане Дервент, побіч правдивого убийника
ці убийниці позістає такий той злодій, що вло-
зив ся до полковника Аскю, найважнійшою для
нас особою. Але я вас за довго задержую. По-
звольте ще мені оглянути домовину.

Гольт пішов за Арнольдом через широкі
сіни до спальні, зачав оглядати домовину і пі-
діймав трохи віко.

— Кадмаи казав мені — говорив інспек-
тор дальше, що у покойного в кишени все ще
знаходиться ся годинник. Та й правда, ось він.
А тепер подивіть ся на домовину. Посуньте
пальцями по віку. Оно всюди гладке і нема
ані сліду, щоби хтось незручно добував ся до
домовини. Хто єї отвірив, робив то уважно
з повним спокоєм. Злочинець здохмитив дошку
з гробниці, вліз до середини, повідкручував
шруби одна за другою а тоді підняв віко.

Арнольд не міг вже вистояти в комнаті
при трупі і вийшов а інспектор, накривши до-
мовину, пішов і собі за ним до столової комна-
ти і попрощав ся з ним.

гає бюджетову комісію перед скупостию, але аби на оці мала дійсно потреби.

По відосланю внесеня пос. Бернадіковського до бюджетової комісії, забрав голос др. Ейген Олесницький, який мотивував нагляче внесеня, поставлене ним, разом з митрополитом гр. Андреем Шептицьким, єпископами Чеховичем і Хомишином та всіма рускими послами. Втім внесеню вказує ся на розміри та шкідливі наслідки елементарних катастроф, недостаточність дотеперішної правительственої помочи та вимагає ся, щоби сойм з краєвих фондів визначив можливо найбільшу суму на поміч для хліборобів, щоби сойм визнав правительтво до побільшення правительственої субвенції та до видання закаузу вивозу в тім році сіна з Галичини за границю. Внескодавці пропонують, щоби під взглядом формальним внесеня се переслано до бюджетової комісії, яка повинна здати з нею справу до 7-ох днів.

В дебаті над наглячостию внесеня промавляли крім внескодавця, пос. др. Олесницького, який виказував, що елементарні нещастя навістили не тільки західну але й східну Галичину, також посла Т. Старух та І. Сандуляк. По ухваленю наглячости сего внесеня промавляв в мериторичнім дебаті над сею справою ще раз др. Олесницький а після того ухвалено переслати се нагляче внесеня до бюджетової комісії.

З окремим запомоговим внесенем виступив також пос. Король і тов. І то внесеня відослано до комісії.

З черги приступила палата до наглячого внесеня пос. Стапінського і тов. в справі виборчої реформи, в якій вони пропонують соймо-

ви визвати краєвий Виділ до предложеня соймови до 30-ти днів законопроєкту, який би вводив загальне, тайне, рівне й безпосередне право голосованя в дорозі зміни обовязуючої соймової ординації. Крім самого внескодавця, п. Стапінського промавляли за его наглячостию ще пос. Лео, др. Король і др. Е. Олесницький, а гр. Пінівський против. По відповіді п. Стапінського приступлено до голосованя над наглячостию сего внесеня, яке на внесеня пос. Мариавського відбувало ся поіменно. На 116 голосуючих заявило ся за наглячостию 64 послів а против кеї 52, через те внесеня не одержало $\frac{2}{3}$ голосів і его наглячість упала.

По відчитаню внесеня закрий п. Маршалок засіданє о год. 2 мін. 15 і назначив слідуєче на нині раню.

В Бухловицях на Мораві розпочала ся вчєра конференция бар. Еренталя з російським міністром Ізвольським. Та конференция, як доносять з Відня, дала нагоду порозуміти ся обом правительствам не лише що до загального положеня в Європі, але також головню в справі Туреччини, де тепер настала основна зміна відносин. На підставі тої конференції оба міністри мали можливість ствердити повну згєду в своїх поглядах на положеня в Туреччині. В тій справі панує загальний погляд, що против нового правительства в Туреччині треба задержати прихильне і вижидаєче становище в надії, що нове правительтво сконсолідує ся і стане підпорою мира.

Ми вже згадували, що з причини незапрошеня представителя Болгарії в Константинополі на дипломатичний обід, виданий турецьким міністром заграничних справ, вибух поміж

Болгарією і Туреччиною дипломатичний спір, котрий — як бодай доси справи стоять — може мати поважні наслідки.

Дотеперішний хід тої події вже звістний. Тевфик паша не запросив п. Гешова на дипломатичний обід, а коли Гешов о то упігнув ся і наставав на те, заявив, що турецьке правительство не признає представителєви Болгарії тих самих прав, що представителєви самостійних держав, позаяк князь болгарський єсть зависимий від султана. Болгарське правительство відповіло на то відкликанєм Гешова.

Гадають, що Туреччина викликала спір умисно для зазначеня свого державного становища бодай супротив балканських держав і для випробованя вражливости Болгарії. Коли дійсно ішло о таку пробу, то випала она некористно. Болгарський міністер справ заграничних Паприков мав після донесеня сказати в турецьким комісаріяті в Софії, що в Константинополі вибрано як найменше відповідну хвилю для підчеркненя такого становища Болгарії і що болгарське правительство на таке поведєне відповість при нагоді іменованя нового комісаря турецького в Софії, яке має вскорі настати.

В Софії гадають, що Молодотурки, котрі дали досить доказів, як дуже зависить їм на удержаню добрих відносин з Болгарією, постарають ся, аби спір як найскорше полагодили, даючи сатисфакцію Болгарії.

Тимчасом всі турецькі часописи похваляють згідно поведєне свого правительства, а менше або більше остро виступають против — як кажуть — нахальности Болгарії. Молодотурецький „Танін“ приписує вину події давним правительствам, котрі для оминеня немилих спорів, витворили в многих напрямх такі понятя, котрі шкодять державній повазі Туреччини. Тепер кождий найде в Туреччині місце яке ему належить ся. Коли би п. Гешов сьхотів вийти в положеня, яке настало внаслідок наданя конституції, то було би ся оминуло прикрої події. — „Іктам“, що годить ся рівнож на то становище, висказує побоюванє, що Болгарія не вдоволить ся відкликанєм Гешова. — Як довідує ся „Frankf. Ztg.“, вислало петербургське правительство до Софії ноту з напимненєм, щоби Болгарія уникала всего, що могло би виглядати, немов би она мшала ся у внутрішні справи Туреччини. Єсть то горячим бажанєм Росії, а коли би болгарське правительство сьхотіло вийти иншою дорогою, то Росія покличе Болгарію до одвічальности.

Вдоволений пустив ся Гольт жвавим кроком до „Лаврового двора“ і зайшов до комнати, де его дожидали доктор Вірет і Фльоренсія. Дівчина виглядала від зворушеня по судовій розправі дуже бліда і утомлена а єї заплакані очі трохи роз'яснили ся, коли увійшов інспектор, бо набрала знов надії, що ему може удало ся відшукати бодай сліди тіла помершої матери.

— Я вже побоювала ся, що ви не зайдете до нас, що ви поїхали до Лондону — сказала Фльоренсія, подаючи ввічливо руку інспекторови. Ах, пане інспектор, робіть що можете, щоби сте відшукали мою бідну матір. Ах, що я би дала за то, щоби она спочивала спокійно в своїм гробі.

— Буду робити, що зможу — відповів інспектор — більше не можу нічого обіцяти. Стоїмо перед трудною загадкою, яка ще мені в моїм житю і в довголітній моїй практиці не лучала ся. Перше, що треба буде зробити, то — вислідити того, хто убив пана Дервента. Рабунку тут рішучо не було, бо годяниє знайшов ся в кишені пана Дервента і станув о третій годині сорок пять мінут — я сам видів его перед тим, коли був у „Воронім гнізді“.

— Вибачте, любя панно — говорив інспектор дальше — коли вам таки стану докоряти за то, що ви мені не розповіли всего докладно та не дали знати о тім, що пан Арнольд Дервент вернув до Англії.

Фльоренсія здивована видизила ся. — Бо я не виділа віякої звязи межє Арнольдом а нашою сумною справою.

— Противно сказав Гольт — пан Дервент єсть тим одним, котрому смерть вашого батька приносить якийсь хосєн. Він же сам признає, що їхав на кораблі, котрий на чотирі дні перед тою страшною подією причалив до Суземптона.

— Він же покинув той корабель на Терифі.

— Коли розповідав він вам о тім?

— Ледви в дві години по тім, як при їхав. Чей же не будете підозрівати, що...

— Я вже вчєра казав вам, любя дитинко — відозвав ся тут доктор Вірет — як легко в таких случаях може неоправдати ся або й

потвердити ся того рода підозрінє — я про себе в щось такого не вірю.

— Арнольд преці й сам хоче конче вислідити правду — сказала на то Фльоренсія — а навіть допустив ся через то нерозважного кроку.

— Ему не розходило ся о правду і справедливість, але о то, щоби доказати, що его вуйко помер. Та й не дасть ся заперечити, що то би не було ему удало ся, як би він не наставав був конче на то, щоби Анну Туредєй поховати в гробі вашої матери. Але мушу вже йти, щоби не спізнити ся до нічного поїзду, який відходить до Лондону. Бувайте здорові, любя панночко! Добраніч, пане докторе! Я маю повну надію, що за кілька днів ціла справа вияснить ся.

21. Глава.

Відкрите Йосифа Боджєра.

Мало людей ходить по сьвітї, котрі би не каляли ся якогось свого вчинку в своїй минушности. Коли то чєство збільшить ся над міру, то оно нищить духа і тіло. У Йосифа Боджєра, що правда, не було того, але все-таки взяло ся его гїрке каєнє, коли по судовій розправі вернув задуманий домів.

Колиб він так був відважив ся і сказав інспекторори Гольтови зовсім сьміло, що знав! Хто знає, може би таки дістав був за своє відкрите тих тисяч фунтів нагороди! Та на жаль, не мав відваги — бояв ся! Лиш він міг вияснити тайну; ніхто крім него не знав, що тої ночі ще якась незнана особа ішла крок в крок за убитим. Але він мав звязані руки; не мав моральної сили, щоби здобути собі визначну нагороду. Щось треба було зробити і то борзо, бо грозила небезпечність відкритя. Він, відколи перебув в „Лїснім виді“, змінив ся був значно, але інспектор Гольт славний був з того, що мав знамениту пам'ять і серед даних обставин був би певно кождого, хоч би лиш трохи підозріного чоловіка в селі, слїдив з подвійною увагою.

(Дальше буде).

Н О В И Н К И

Львів, дня 17-го верєснєя 1908.

— Іменованя і перенесєнє. П. Намістник іменував асистєнта ветеринарийного, Стефана Якубовського ветеринарем повітовим. — П. Намістник перєніє старіших ветеринарів повітових: Івана Смолуховського зі Стрия до Переворєска і Ів. Новака зі Стрия до Горлиць, а ветеринарів повітових: Юл. Струтинського з Переворєска до Лиманової, Мих. Матушевського з Горлиць до Стрия, Станіслава Криницького з Чєсанова до Львова і Стезана Якубовського з Лиманової до Чєсанова.

— Військові вправи 1909. Міністерство краєвої оборони оголосило такі нові постанови щодо вправ воєнків краєвої оборони в 1909 р: Обязаних до вправ в 11 і 12 році служби не має ся вже покликувати, о скілько они не мають доповнити вправ з попередних лїт служби. З обовязаних до вправ в 1909 році має ся покликувати в двох речєнцях: від половини червня до половини ливня (перший період) і від половини серпня до половини верєснєя (другий період). Кождий обовязаний до вправ може вибрати собі період, в я-

Найкраще з'ужиткуєте свої вільні від праці години, коли будете читати

Історії найславнішого в світі детектива

ШЕРЛЮКА ГОЛЬМСА

Р. ЛЯНДАУ, Львів, Чарнецкого ч. 3.

Одиноке українське видане опрацьоване в кольорові окладки.

Кожний зошит становить цілком особну історію. — Кожний зошит коштує лиш 40 сот. (15 коп., в Америці 12 cent.) Дістати можна всюди, де продають ся книжки і часописи. В місцевостях, де нема книгарні ані кольпортера, прошу о ласкаве надіслати 2 К 20 с. за 5 зошитів (враз з оплаченим пересилка) прямо до мене. По одержанню сих грошей висилаю зошити сейчас по виході.

Інсерати

до „Народної Часописи“ і Gazet-ni Lwowsko-ї

приймає
Агенция
дневників
Ст. Соколовского

Кураційний

Виноград

найлучшої якості, солодкий, о великих китках, щодень свіжий 5 кл. 3 К 50 с. оплатно
Л. Альтнай, Версеч 35, УГРИ.

Головна

Агенция дневників і оголошень

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пременумерату на всі дневники

краєві і заграничні

по цінах оригінальних.

БІЛЕТИ ІЗДИ

на всі залізниці
краєві і заграничні
продає

Агенция залізниць держ. Ст.
Соколовского,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Найдешевше можна купити лише

В Авкційній Гали

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,

старинности і все можливе до домового уладження.

Порозуміне з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.